

Tlačová správa

08. 06. 2022, Bratislava

Slovensko má najaktívnejších ambasádorov v boji proti klimatickej zmene

Európsky klimatický pakt otvára tému klimatickej zmeny na úrovni jednotlivca. Na Slovensku má Európsky klimatický pakt po viac ako ročnom pôsobení 14 ambasádorov, ktorí podporujú a inšpirujú ostatných ľudí, komunity, ale aj firmy k tomu, aby podnikli praktické kroky na zníženie svojej uhlíkovej stopy a motivujú ich k aktívnej účasti na riešení klimatických problémov. Ich jedinečná zostava a rôznorodosť dokazuje, že nezáleží na tom, odkiaľ ambasádori pochádzajú a čomu sa venujú – dôležitá je ich spoločná vízia a aktívna snaha v lepšiu budúcnosť. Slovenskí ambasádori zároveň patria medzi najaktívnejších v Európe.

Klimatická zmena má dopad na náš každodenný život, dotýka sa každého jedného z nás. Z výsledkov prieskumu Eurobarometer, ktorý sa realizoval v roku 2021, vyplýva, že viac ako tri štvrtiny respondentov (77 %) považujú klimatickú zmenu za veľmi závažný problém a viac ako jeden z desiatich respondentov na Slovensku (12 %) ju považuje za najzávažnejší problém, ktorému svet čelí.

Patria medzi nich aj ambasádori Európskeho klimatického paktu. Tí sa prostredníctvom svojich aktivít snažia naštartovať záujem o zmenu klímy aj u ďalších ľudí a podnietiť ich k aktivitám na zníženie negatívneho vplyvu ľudskej činnosti na planétu. Z prieskumu totiž vyplynulo, že aj keď sedem z desiatich (72 %) obyvateľov Slovenska tvrdí, že za ostatných šesť mesiacov podnikli opatrenia na boj proti zmene klímy, vo väčšine prípadov ide o snahu znížiť množstvo odpadu a pravidelne ho triediť a recyklovať (76 %) a snahu znížiť spotrebu jednorazových produktov (napríklad igelitových tašiek zo supermarketu a ďalších zbytočných obalov) vždy, keď je to možné (66 %).

„Európsky klimatický pakt sa snaží osloviť úplne každého,“ vysvetľuje Vladimír Šucha, vedúci Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku, „Je to hnutie rôznych ľudí s rôznymi záujmami, ktorých však spája rovnaká túžba vybudovať udržateľnejšiu Európu pre nás všetkých. Každý jeden človek je v tomto dôležitý, každý z nás vie prispieť k zmene.“

Na škole vytvorila koncept environmentálnej výchovy

Medzi ambasádormi Európskeho klimatického paktu sú rôzne typy ľudí so záujmom o pomoc planéte. Spája ich to, že všetci robia „niečo viac“ - zodpovedné správanie posunuli o úroveň vyššie na edukovanie a ovplyvňovanie komunity.

Daniela Hrončová, ktorá pracuje na súkromnej cirkevnej základnej škole Narnia v Bratislave, chápe trvalo udržateľný rozvoj ako snahu zachovať našu planétu pre deti a ďalšie generácie. Na škole vytvorila koncept environmentálnej výchovy. *„Prinášam rôznorodé zelené témy zamerané na trvalo udržateľný rozvoj, riešenia klimatickej zmeny a cez praktické aktivity sa ich snažím sprostredkovať aj deťom. Zároveň do našich ekologických tém zapájam aj ďalších ľudí a šírim takýmto spôsobom povedomie o tejto problematike,“* uvádza Daniela Hrončová. Prínos zapojenia sa do Európskeho klimatického paktu vidí najmä v nových informáciách o inováciách a príkladoch dobrej praxe, ktoré sa dajú prakticky využiť na dennej báze.

Klíma ťa potrebuje zmobilizovala ľudí na sociálnych sieťach

Následky klimatickej krízy si plne uvedomuje aj jedna zo zakladateľiek iniciatívy Klíma ťa potrebuje – Marta Fandlová. Pod petíciu iniciatívy sa podpísalo viac ako 120 tisíc ľudí a iniciátori od parlamentu a vlády žiadali, aby vyhlásili stav klimatickej núdze, zaviazali Slovensko k dosiahnutiu uhlíkovej neutrality v roku 2050 a podporili ambicióznejšie ciele Európy pri znižovaní emisií. *„Klíma ťa potrebuje priniesla problém klimatickej krízy medzi bežných ľudí a ukázala im, prečo by sa o tento problém mali zaujímať,“* hovorí Marta Fandlová.

Dôsledky klimatickej zmeny by si mal podľa Marty začať uvedomovať každý jeden z nás. *„Môžeme začať od seba a robiť rôzne malé zmeny aj vo svojich životoch - napríklad prestaneme jesť mäso a nakupovať fast fashion. Ale dôležitejšie je vyžadovať systémové zmeny od vlády a politikov,“* vysvetľuje Marta. Zároveň si myslí, že kľúčom k zmene, ktorú potrebujeme pre riešenie klimatickej krízy, je vzdelávanie, preto by sme tému envirovýchovy mali dostať aj do škôl, kde by sa o nej učili už malé deti.

Druhá šanca pre veci v prvom reuse centre na Slovensku

Pre Simonu Hlaváčovú je prirodzené byť súčasťou zmien a riešení, ktoré sa dajú robiť zdola. Aj preto sa približne pred rokom rozhodla stať sa ambasádorkou Európskeho klimatického paktu. Ešte väčšiu pozornosť tak zacielenila na svoj trnavský projekt, ktorý nazvala Baterkáreň - prvé komunitné reuse centrum na Slovensku.

Dnes Baterkáreň funguje ako sociálny podnik, ktorý v sebe ukrýva obchodno-komunitný priestor. Ľudia môžu v Baterkáрни darovať nepotrebné veci a dať im tak druhú šancu, nakúpiť si v bezobalovom obchode, navštíviť charitatívny second hand obchod alebo zdieľanú dielňu. *„Učíme a motivujeme ľudí žiť udržateľnejšie a zároveň im na to vytvárame podmienky. Pomáhame im zmeniť postoj k nákupom, tovaru i k odpadu. Klimatická kríza je reálne tu, ale najťažšie je zmeniť myslenie ľudí. Dá sa to robiť postupne a my chceme ísť príkladom. Nekázať, ale konať,“* hovorí Simona Hlaváčová, ktorá si predsavzala, že bude prekladať trvalú udržateľnosť do ľudskej reči, aby sa jej princípy dostali k čo najväčšiemu počtu ľudí.

Podpora udržateľnej mobility v regióne

Ekologicky sa dnes správajú nielen jednotlivci, ale aj rôzne inštitúcie. Príkladom toho je Slovenské banské múzeum v Banskej Štiavnici, ktoré je prvým zeleným múzeom na Slovensku. Ekologické stratégie a zelené riešenia postupne aplikuje do svojich aktivít a edukuje návštevníkov v otázkach klimatickej zmeny. Všetky tieto opatrenia sú zamerané na znižovanie uhlíkovej stopy.

V tomto roku spustilo Slovenské banské múzeum projekt „Do skanzenu pešo“, ktorého cieľom je podpora pešej turistiky a peší presun medzi múzeami. Návštevníkom, ktorí sa rozhodnú navštíviť banské múzeum v prírode, ponúkajú alternatívnu trasu, ktorú by inak šli automobilom. *„Snažíme sa motivovať našich návštevníkov, aby nechali svoje auto doma a do Banskej Štiavnice prišli verejnou dopravou alebo keď prídu autom, aby ho odparkovali na niektorom zo záchytných parkovísk,“* vysvetľuje Zuzana Denková, riaditeľka Slovenského banského múzea, a dodáva: *„Práve projekty, ktoré motivujú ľudí k pešiemu pohybu, prispievajú k zníženiu negatívnych dopadov motorovej dopravy v prostredí lokality UNESCO.“*

Zelený index spája podniky a mestá

Eko inováciám a zelenému podnikaniu sa na Slovensku venuje Inštitút klimatickej neutrality, ktorý zvyšuje povedomie a propaguje environmentálne zodpovedné a udržateľné iniciatívy korporátneho sektora. Pomáha uľahčiť spoluprácu medzi podnikmi, startupmi, verejným sektorom a výskumnými inštitúciami s cieľom prispieť k ochrane klímy. Zameriava sa aj na spoluprácu so samosprávami. *„Zelená transformácia ekonomiky si vyžaduje aj zmenu prístupu samospráv k podnikaniu. Tým však chýbajú informácie, údaje aj nástroje, pomocou ktorých by jednotlivé opatrenia mohli realizovať,“* objasňuje zakladateľ Inštitútu klimatickej neutrality Rastislav Amrich.

Cieľom Inštitútu klimatickej neutrality je vytvoriť silnú regionálnu komunitu, ktorá by bola schopná riadiť zmenu smerom k prechodu na klimaticky neutrálne hospodárstvo.

Rastislav Amrich sa dlhodobo venuje téme udržateľného turizmu v AHRS, je aj spolumahiteľom eko hotela Dália v Košiciach, ktorý je priekopníkom poskytovania ekologických služieb na Slovensku. „V našom hoteli kladieme dôraz na minimalizáciu tvorby odpadov, spotreby energií, na podporu lokálnych výrobcov, čerstvosť používaných produktov. Organizujeme EKO konferencie a firemné podujatia. Našich hostí motivujeme, aby pre ceste do Košíc využívali ekologické dopravné prostriedky,“ uzatvára.

O Európskom klimatickom pakte a Európskej zelenej dohode

[Európsky klimatický pakt](#) je súčasťou [Európskej zelenej dohody](#), projektu Európskej komisie, ktorý pomáha Európe dosiahnuť cieľ stať sa do roku 2050 prvým klimaticky neutrálnym kontinentom na svete. Európska zelená dohoda má za snahu prejsť na udržateľnú ekonomiku a hospodárstvo v rámci Európskej únie a to tak, že klimatické a environmentálne výzvy mení na príležitosti, čím sa prechod na klimatickú neutralitu stáva spravodlivý a inkluzívny pre všetkých.

Vďaka kombinácii opatrení Európskej zelenej dohody na úrovni vládnych politík a opatrení Európskeho klimatického paktu na úrovni podpory aktivity jednotlivcov môžu všetky úrovne spoločnosti spolupracovať na spoločnom ciele – znížiť náš vplyv na klímu a zabezpečiť udržateľnejšiu, zelenšiu a bezpečnejšiu budúcnosť života na našej planéte.

K Európskemu klimatickému paktu sa môže pridať každý jeden z nás na stránke www.count-us-in.org.

Kontakt: Seesame, Vladimíra Bunčáková, buncakova@seesame.com, 0915 497 001